

Foto: Tomaž Skale, Dnevnik

Mag. Geza Erniša
je evangeličanski škof in velik poznavalec Primoža Trubarja.

Stati in obstati

Z reformacijo, renesanso in s humanizmom, z novimi odkritji in odvzemom verskega monopola eni Cerkvi, se je dejansko začel evropski novi vek. V to dogajanje smo se vključili tudi Slovenci.

Leta 1521 je na zaslišanju v Wormsu dr. Martin Luther izrekel naslednje besede: »Preklicati ničesar ne morem in nočem, ker ni dobro, če človek ravna proti svoji vesti. Tu stojim, ne morem drugače. Tako mi Bog pomagaj!« Čprav je Luther sam o sebi dejal, naj o njem ljudje molčijo in se po njem ne imenujejo, pa je kljub temu s svojim življenjem in delovanjem odločilno vplival na potek krščanske in s tem tudi svetovne zgodovine. Zato je o njem težko molčati.

S svojim nastopom je namreč sprožil plaz in dal zagon dolga leta tlečemu reformacijskemu gibanju. Z novim pogledom na Boga, življenje in vero je nastala nova Cerkev.

»Stati in obstati,« je bila izpoved človeka, ki se je rodil pred 500 leti in smo mu

veliko dolžni ter na njega upravičeno ponosni. Primož Trubar in njegovi so slovenski narod popeljali na pot iskanja možnosti, da bodo slovenskost avtohtono in avtonomno živeli in ustvarjali na domači rodni grudi. S popisanim listom papirja in z zmožnostjo njegovega branja so sporočali, da danes ni več tako, kot je bilo včeraj, ob tem pa so znali pogledati tudi v jutrišnji dan.

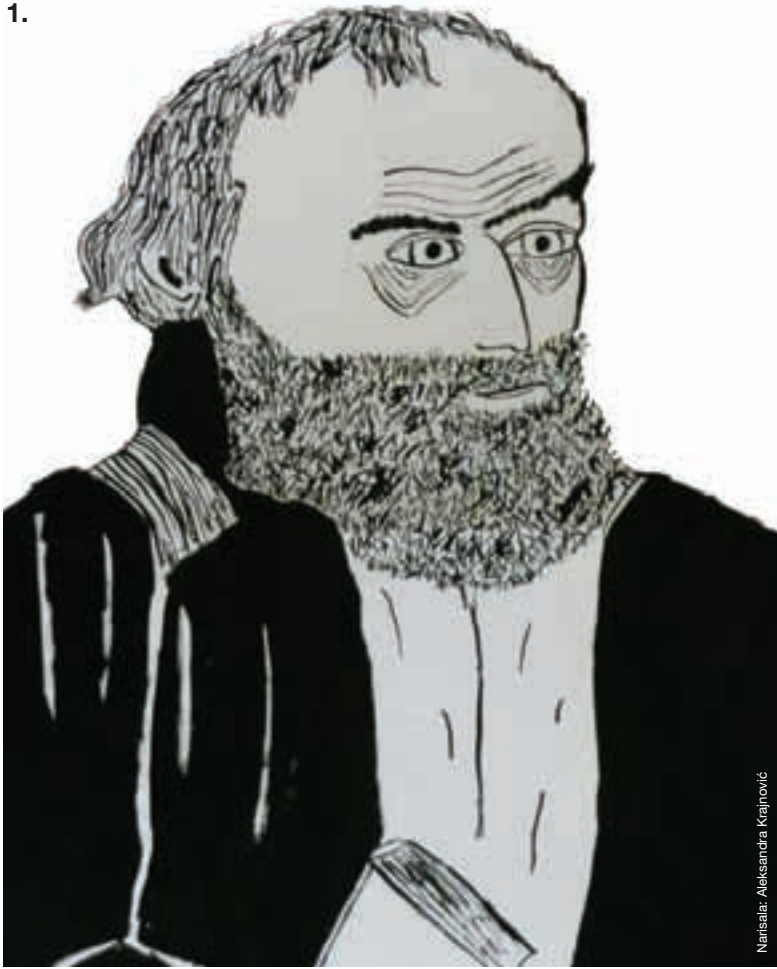
Protestantizem je namreč celostno zajel življenje. Protestantška reformacija je resda najprej zajela verskost, vendar verjetno ne bi popolnoma zaživela, če se ne bi pojavila tudi v svetnem življenju, in je proces, ki še danes traja. Individualizacija človeka in naroda je namreč večno iskanje, reformiranje, preobrazba in spreminjanje, v krščanskem življu in svetu pa še posebej na-

daljevanje bibličnega izročila, ki si ga ne smemo in ne moremo enkrat za vselej razloženega prisoditi in prisvojiti.

Slovenska reformacija se ni nikoli izneverila svojemu ljudstvu

Primož Trubar in njegovi so opravljali božjo službo v materinščini zato, da bi vsak človek razumel biblično besedo, ker samo tako lahko postane po pravi in poštenju vernik prave krščanske Cerkve. Zadal si je največjo življenjsko nalogo – pisanje knjig v slovenskem knjižnem jeziku. Slovenski narod je dobil s protestantizmom in s Primožem Trubarjem, z Jurijem Dalmatinom, s Štefanom Küzmičem ter z mnogimi drugimi evangeličanskimi duhovniki in

1.

Narisala: Aleksandra Krajnović

reformatorji prve tiskane knjige, avtonomo vero, cerkev, šole in knjižnice, in s tem eksistenco, v kateri slovenskost ni bila in ni v ničemer manjvredna, ampak je dobila evropsko in svetovno razsežnost.

Slovenci in slovenski evangeličani smo torej upravičeno ponosni na Trubarja in njegove, pa si jih vseeno ne prilaščamo sebično. Širina njihovega dela, njihov vseslovenski in vsenarodni značaj in pomen sta tako široka in večplastna, da bi s tem njihovem delu odvzeli univerzalnost, ki je tako globoko povezana ne le z evangeličansko, temveč tudi s slovensko nacionalno identiteto in eksistenco.

Letošnja 500. obletnica Trubarjevega rojstva naj nas torej ob spoštljivem spominu na preteklost navda tudi z novo ustvarjalno močjo za naprej, da bomo »stali in obstali« in kot zrel in odgovoren narod v tokove domačega, evropskega in svetovnega dogajanja prinašali svoj delež. Odgovorni ljudje namreč brez zavisti priznajo zasluge tudi drugim, drugače mislečim, drugače verujočim. Le to jih naredi za velike ljudi.

Trubar je bil nedvomno velik človek, človek evropskega duha in formata,

ki mu ob zavedanju tega, kaj in kdo je, ni manjkala tudi »ekumenska dialožnost«. Slovenska reformacija se ni nikoli izneverila svojemu ljudstvu, temveč je Slovincem dala nov zagon tako na verskem, kulturnem, šolskem, gospodarskem in še na kakem drugem področju.

Zaradi podpore človeški svobodomiselnosti, želje po odkrivanju vedno novega in podpore človeški inovativnosti ter razumevanju evangelija tudi kot motorja socialne pravičnosti, velike individualne odgovornosti za svoje početje ali nepočetje pred Bogom in ljudmi, je protestantsko razumevanje Svetega pisma pri narodih, ki so večinsko sprejeli evangeličansko vero (Nemčija, predvsem pa skandinavske države in ZDA), prineslo tudi nesluten gospodarski in socialni razvoj.

Želeti si nam torej je, da bo to spoštovano in da zasluge slovenskih protestantov za narodovo bit ne bodo nikoli prezrte in pozabljene. ■

1. Primož Trubar je slovenskemu narodu zagotovil eksistenco, v kateri slovenskost ni bila in ni v ničemer manjvredna, ampak je dobila evropsko in svetovno razsežnost.

Prihodnost je na naši strani.

Sava

Prihodnost je na strani preudarnih in pogumnih, premišljenih in drznih.

Po osvojenih ciljih smo si zastavili nove, še zahtevnejše. Odličnost, nenehne izboljšave in neprekinjen razvoj nam kažejo smer. Pripravljeni smo na nove korake. Z njimi bomo rasli in še nadalje presegali pričakovanja vseh, ki smo jim zavezani: zaposlenih, kupcev, partnerjev, delničarjev in okolja.

Družbe Poslovne skupine Sava:

- Sava, d.d. • Savatech, d.o.o. z zunanjetrgovinsko mrežo • Sava-GTI, d.o.o. • Sava Rol, d.o.o. • Savapro, d.o.o.
- Savarus, d.o.o. • Sava IP, d.o.o. • IP Nova, d.o.o. • IP Nova A, d.o.o. • Sava IPN, d.o.o. • Sava IMG, d.o.o.
- Sava Nova, d.o.o. • Sava Medical in storitve, d.o.o. • GIP Sava Kranj, d.o.o. • Ensa, d.o.o.
- Ensa BH, d.o.o. • Sava Ensa, dooel • Energetika Črnomelj, d.o.o. | Sava-Schäfer, d.o.o.
- Sava Hoteli Bled, d.d. | Terme 3000, d.o.o. • Terme Radenci, d.o.o. • Terme Ptuj, d.o.o. • Terme Lendava, d.o.o.

Poslovna skupina Sava